

**РІЧНИЙ ЗВІТ
РЕКТОРА КИЇВСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ
БОГОСЛОВСЬКОЇ АКАДЕМІЇ
ПРОТОІЄРЕЯ ОЛЕКСАНДРА ТРОФИМЛЮКА
ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ КОЛЕКТИВУ
У 2019 / 2020 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ**

Київська православна богословська академія (КПБА) – провідний самоврядний вищий духовний науково-дослідницький та навчальний заклад України, який відповідно до ліцензій Міністерства освіти і науки України затверджених Наказом МОН від 19.12.2016 № 1565 та Наказом МОН від 28.08.2017 № 183-л здійснює підготовку фахівців зі спеціальності 041 – Богослів'я за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім освітньо-науковим (доктор філософії) рівнями вищої освіти, а також наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації у докторантурі, які можуть бути священнослужителями, працівниками синодальних та єпархіальних управлінь, місій, регентами церковних хорів, викладачами середніх, професійно-технічних і вищих навчальних закладів, співробітниками наукових установ, закладів культури, бібліотек, музеїв, суспільних і громадських організацій, фондів, засобів масової інформації, органів державної влади та місцевого самоврядування, державних і приватних установ, здійснювати фахову аналітичну й синтетичну, викладацьку, дослідницьку, консультаційну, організаційно-управлінську та організаційно-проектну види професійної діяльності.

КПБА – правонаступниця (з 2006 року) Київської духовної академії і семінарії (заснованої у 1615 році як школи при Київському Богоявленському братстві, реформованої у 1632 році у Києво-Могилянську колегію, а в 1817 і 1819 роках – реорганізованої в Київську духовну семінарію і Київську духовну академію, відповідно).

У 2019 / 2020 навчальному році навчально-виховну та науково-дослідницьку діяльність здійснювало 2 кафедри: богослів'я та філологічних дисциплін, церковно-історичних і практичних дисциплін, на яких працювало 44 наукових та науково-педагогічних працівників, з яких 10 має науковий ступінь доктора наук, 25 – кандидата наук (без наукового ступеня – 9); вчене звання професора має 14 викладачів, доцента – 14, а саме:

№ з/п	Сан, ім'я та прізвище або прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь	Вчене звання	Посада
1.	протоіерей Олександр Трофимлюк	доктор наук із богослів'я	професор	ректор, професор кафедри церковно-історичних та практичних дисциплін
2.	Блаженніший митрополит Епіфаній (Думенко)	доктор наук із богослів'я	професор	професор кафедри богослів'я та філологічних дисциплін
3.	архієпископ Євстратій (Зоря)	кандидат богословських наук	професор	доцент кафедри богослів'я та філологічних дисциплін
4.	протоіерей Віталій Ключ	доктор наук із богослів'я	професор	проректор із наукової роботи, професор кафедри церковно-історичних та практичних дисциплін
5.	протоіерей Петро Бойко	кандидат наук із богослів'я	доцент	проректор із виховної роботи, доцент кафедри церковно-історичних та практичних дисциплін
6.	Мирончук Олександр Якович	кандидат наук із богослів'я, кандидат філологічних наук	доцент	проректор із навчальної роботи, доцент професор богослів'я та філологічних дисциплін
7.	протоіерей Сергій Колот	кандидат наук із богослів'я	доцент	вчений секретар, доцент кафедри богослів'я та філологічних дисциплін
8.	протоіерей Петро Зинич	кандидат наук із богослів'я	професор	професор кафедри богослів'я та філологічних дисциплін
9.	протоіерей Олег Маланяк	кандидат наук із богослів'я	професор	професор кафедри богослів'я та філології
10.	протоіерей Юрій Мицик	доктор історичних наук	професор	професор кафедри церковно-історичних та практичних дисциплін
11.	протоіерей Михаїл Лесюк	кандидат наук із богослів'я	доцент	доцент кафедри церковно-історичних та практичних дисциплін
12.	протоіерей Олег Скарнь	кандидат наук із богослів'я	доцент	доцент кафедри богослів'я та філологічних дисциплін
13.	протоіерей Олег Кожушний	кандидат наук із богослів'я	доцент	доцент кафедри богослів'я та філологічних дисциплін
14.	протоіерей Константин Лозінський	доктор наук із богослів'я	професор	завідувач кафедри богослів'я та філологічних дисциплін

15.	протоіерей Ярослав Романчук	кандидат наук із богослів'я	доцент	завідувач кафедри богослів'я та філологічних дисциплін
16.	протоіерей Леонтій Никитенко	кандидат наук із богослів'я	доцент	доцент кафедри богослів'я та філологічних дисциплін
17.	протоіерей Володимир Сміх	кандидат наук із богослів'я	доцент	доцент кафедри богослів'я та філологічних дисциплін
18.	протоіерей Володимир Тимошук	кандидат наук із богослів'я		старший викладач кафедри богослів'я та філологічних дисциплін
19.	протоіерей Сергій Цьома	кандидат наук із богослів'я	доцент	доцент кафедри богослів'я та філологічних дисциплін
20.	протоіерей Павло Мельник	кандидат наук із богослів'я	доцент	доцент, викладач кафедри богослів'я та філологічних дисциплін, директор наукової бібліотеки
21.	протоіерей Андрій Дудченко			викладач кафедри церковно- історичних та практичних дисциплін
22.	священник Іван Сидор	кандидат наук із богослів'я		старший викладач кафедри церковно-історичних та практичних дисциплін
23.	протодиякон Василій Дідора	кандидат наук із богослів'я		старший викладач кафедри церковно-історичних та практичних дисциплін, інспектор
24.	протодиякон Петро Лопатинський	кандидат наук із богослів'я		викладач кафедри богослів'я та філологічних дисциплін, інспектор
25.	диякон Михаїл Омелян	кандидат наук із богослів'я		старший викладач кафедри богослів'я та філологічних дисциплін
26.	диякон Юрій Мигаль	кандидат наук із богослів'я		викладач кафедри біблійних і філологічних дисциплін
27.	Конверський Анатолій Євгенович	доктор філософських наук	професор	професор кафедри богослів'я та філологічних дисциплін
28.	Шевченко Віталій Володимирович	доктор філософських наук	професор	професор кафедри богослів'я та філологічних дисциплін
29.	Чокалюк Святослав Михайлович	кандидат наук із богослів'я	професор	завідувач кафедри церковно- історичних та практичних дисциплін

30.	Преловська Ірина Миколаївна	доктор церковно-історичних наук, доктор історичних наук	професор	професор кафедри церковно-історичних та практичних дисциплін
31.	Звонська Леся Леонідівна	доктор філологічних наук	професор	професор кафедри богослів'я та філологічних дисциплін
32.	Бойко Алла Анатоліївна	доктор філологічних наук	професор	професор кафедри богослів'я та філологічних дисциплін
33.	Присухін Сергій Іванович	кандидат філософських наук	доцент	доцент кафедри богослів'я та філологічних дисциплін
34.	Бакка Тамара Володимирівна	кандидат педагогічних наук	доцент	доцент кафедри церковно-історичних та практичних дисциплін
35.	Москалюк Костянтин Олександрович	кандидат наук із богослів'я	доцент	доцент кафедри богослів'я та філології
36.	Олійников Валерій Андрійович	кандидат наук із богослів'я		старший викладач кафедри церковно-історичних та практичних дисциплін
37.	Ярмусь Микола Васильович			старший викладач кафедри церковно-історичних та практичних дисциплін
38.	Матвієнко Вероніка Василівна			старший викладач кафедри церковно-історичних та практичних дисциплін
39.	Ткачова Віталіна Леонідівна			старший викладач кафедри богослів'я та філологічних дисциплін
40.	Вакулюк-Лукашук Ольга Вікторівна			викладач кафедри церковно-історичних та практичних дисциплін
41.	Юхно Анна Сергіївна			викладач кафедри богослів'я та філологічних дисциплін
42.	Дрофяк Богдана Іванівна			викладач кафедри богослів'я та філологічних дисциплін
43.	Внукова Анна Андріївна			викладач кафедри церковно-історичних та практичних дисциплін
44.	Журкова Тетяна Вікторівна			викладач кафедри богослів'я та філологічних дисциплін

Загалом в академії у 2019 / 2020 навчальному році на денній та заочній формі навчалося студентів та аспірантів:

Ступінь вищої освіти	Богословський факультет			Регентське відділення	Разом		
	Денна ф. н.	Заочна ф. н.	Разом	Вечірня ф. н.	Денна ф. н.	Заочна ф. н. і рег. від.	Разом
Бакалаврат (1 курс)	32+4	36+1	73	8	36	45	81
Бакалаврат (2 курс)	26	19+3	48	7	26	29	55
Бакалаврат (3 курс)	25	27	52	6	25	33	58
Бакалаврат (4 курс)	17	22+2	41		17	24	41
Магістратура (1 курс)	4+11	9+4	28		15	13	28
Магістратура (2 курс)	14	11	25		14	11	25
Аспірантура (I рік навчання)	4	-	4		4		4
Аспірантура (II рік навчання)	1	-	1		1		1
Аспірантура (III рік навчання)	-	2	2			2	2
Аспірантура (IV рік навчання)	-	2	2			2	2
Разом	138	138	276	21	138	159	297

У 2019 / 2020 навчальному році в КПБА перебувало 4 докторанти (прот. В. Вакін, прот. М. Щербань, прот. М. Сивак, В. В. Шевченко) та 4 докторанти поза докторантурою (архиєп. Євстратій, прот. О. Маланяк, прот. В. Тимошук, прот. Сергій Колот), 1 здобувач наукового ступеня кандидата наук (прот. П. Мартинюк).

Загалом станом на 1 жовтня 2020 року у КПБА на Богословському факультеті (денна і заочна форма навчання), включно з аспірантами та Регентським відділенням, навчалося 297 слухачів. У докторантурі і поза докторантурою – 8 осіб, 1 здобувач. Разом: **306 слухачів**.

У 2019 / 2020 навчальному році у КПБА завершило навчання 58 осіб. 21 студент (денна і заочна форма навчання) здобули сту-

пільн магістра та кваліфікацію магістра богослів'я, викладача закладу вищої освіти. 32 студенти (денна і заочна форми навчання) здобули ступінь бакалавра та кваліфікацію вчителя закладу загальної середньої освіти. 5 випускників закінчили Регентське відділення КПБА.

Вчена рада

Відповідно до Статуту Київської православної богословської академії вчена рада – це колегіальний орган управління КПБА, який утворюється строком на п'ять років для розгляду найважливіших питань діяльності КПБА, склад якого затверджується наказом ректора КПБА.

Персональний склад ученої ради Київської православної богословської академії:

1. Протоієрей Олександр Миколайович ТРОФИМЛЮК, доктор наук із богослів'я, професор, ректор КПБА – голова вченої ради.

2. МИРОНЧУК Олександр Якович, кандидат наук із богослів'я, кандидат філологічних наук, доцент, професор кафедри богослів'я та філологічних дисциплін КПБА – заступник голови вченої ради.

3. Протоієрей Сергій Вікторович КОЛОТ, кандидат наук із богослів'я, доцент, доцент кафедри богослів'я та філології КПБА – секретар вченої ради.

4. Протоієрей Віталій Володимирович КЛОС, доктор наук із богослів'я, професор, проректор із наукової роботи КПБА.

5. Протоієрей Петро Володимирович БОЙКО, кандидат наук із богослів'я, доцент, проректор із виховної роботи КПБА.

6. Протоієрей Ярослав Романович РОМАНЧУК, кандидат наук із богослів'я, доцент, завідувач кафедри богослів'я та філологічних дисциплін КПБА.

7. ЧОКАЛЮК Святослав Михайлович, кандидат наук із богослів'я, професор, завідувач кафедри церковно-історичних і практичних дисциплін КПБА.

8. Протоієрей Павло Петрович МЕЛЬНИК, кандидат наук із богослів'я, доцент, директор Наукової бібліотеки КПБА.

9. МОСКАЛЮК Костянтин Олександрович, кандидат наук із богослів'я, доцент, доцент кафедри богослів'я та філологічних дисциплін КПБА.

10. БЄЛЯЄВА Лариса Олександрівна, головний бухгалтер КПБА.

11. Священник Андрій Олегович МАЛАНЯК, в. о. голови студентського самоврядування КПБА.

За звітний період відбулося шість засідань вченої ради Київської православної богословської академії: 29 серпня 2019 року (протокол № 1), 15 листопада 2019 року (протокол № 2), 27 грудня 2019 року (протокол № 3), 8 травня 2020 року (протокол № 4), 30 червня 2020 року (протокол № 5), 31 серпня 2020 року (протокол № 6).

Спеціалізована вчена рада

У 2019 / 2020 навчальному році у КПБА функціонувала та була вкотре відкрита, з оновленим персональним складом, спеціалізована вчена рада з правом прийняття до захисту та проведення захисту дисертаційних досліджень на здобуття наукового ступеня доктора філософії (кандидата філософських наук) за спеціальністю 09.00.14 – богослів'я (філософські науки). Раду відкрито рішенням атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України від 20 червня 2019 року і затверджено наказом міністра освіти і науки України № 975 від 11 липня 2019 року. Спеціалізована вчена рада діє до 15 травня 2021 року. Персональний склад спеціалізованої вченої ради у кількості 15 членів, з яких 8 має науковий ступінь доктора наук. До складу спецради увійшли провідні науково-педагогічні працівники вищих духовних навчальних закладів України. Шифр спецради К 26.892.01.

Персональний склад спеціалізованої вченої ради К 26.892.01

Голова ради:

Трофимлюк Олександр Миколайович (протоієрей), доктор наук із богослов'я, професор, ректор, Київська православна богословська академія, спеціальність 09.00.14

Заступник голови:

Клос Віталій Володимирович (протоієрей), доктор наук із богослов'я, професор, проректор з наукової роботи, Київська православна богословська академія, спеціальність 09.00.14.

Вчений секретар:

Колот Сергій Вікторович (священник), кандидат наук із богослов'я, доцент, учений секретар, Київська православна богословська академія, спеціальність 09.00.14.

Члени ради:

Митрополит Епіфаній (Думенко Сергій Петрович), доктор наук із богослов'я, професор, професор кафедри, Київська православна богословська академія, спеціальність 09.00.14;

Лозінський Костянтин Леонідович (протоіерей), доктор наук із богослов'я, професор, завідувач кафедри, Київська православна богословська академія, спеціальність 09.00.14;

Мельник Павло Петрович (протоіерей), кандидат наук із богослов'я, доцент, доцент кафедри, Київська православна богословська академія, спеціальність 09.00.14;

Миرونчук Олександр Якович, кандидат наук із богослов'я, доцент, проректор з навчальної роботи, Київська православна богословська академія, спеціальність 09.00.14;

Мицик Юрій Андрійович (протоіерей), доктор історичних наук, професор, головний науковий співробітник відділу, Інститут української археографії та джерелознавства імені М. С. Грушевського НАН України, спеціальність 09.00.14;

Преловська Ірина Миколаївна, д. і. н., старший науковий співробітник, старший науковий співробітник відділу, Інститут української археографії та джерелознавства імені М. С. Грушевського НАН України, спеціальність 09.00.14;

Романчук Ярослав Романович (протоіерей), кандидат наук із богослов'я, доцент, завідувач кафедри, Київська православна богословська академія, спеціальність 09.00.14;

Сміх Володимир Володимирович (протоіерей), кандидат наук із богослов'я, доцент, доцент кафедри, Київська православна богословська академія, спеціальність 09.00.14;

Степовик Дмитро Власович, доктор мистецтвознавства, професор, провідний науковий співробітник відділу, Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського НАН України, спеціальність 09.00.14;

Чокалюк Святослав Михайлович, кандидат наук із богослов'я, професор, завідувач кафедри, Київська православна богословська академія, спеціальність 09.00.14;

Шевченко Віталій Володимирович, доктор філософських наук, професор, провідний науковий співробітник, Інститут філософії імені Г. С. Сковороди НАН України, спеціальність 09.00.14;

Щербань Микола Володимирович (протоіерей), кандидат наук із богослов'я, доцент, доцент кафедри, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, спеціальність 09.00.14.

Видавнича діяльність

У 2019 / 2020 навчальному році викладачі КПБА підготували та опублікували такі книги:

Православ'я в Україні: Збірник за матеріалами ІХ Міжнародної наукової конференції, присвяченої 1050-річчю упокоєння святої

рівноапостольної Ольги, великої княгині Руси-України, та 30-річчю з часу відродження Київської православної богословської академії / За ред. д. н. з богосл., проф. Митрополита Київського і всієї України Епіфанія (Думенка), д. н. з богосл., проф., прот. Олександра Трофимлюка, д. іст. н. Г. В. Папакіна, Н. М. Куковальської та ін. Київ: [Київська православна богословська академія], 2019. 700, [4] с.

Труди Київської Духовної Академії: науковий збірник Київської православної богословської академії / ред. кол.: протоієрей Олександр Трофимлюк (гол. ред.) [та ін.]. [Київ], 2019. № 19 (191). 210, [6] с.

У 2019 / 2020 навчальному році викладачі, аспіранти та студенти КПБА брали участь у таких проєктах Видавничого відділу:

1. Православний церковний календар на 2020 рік;
3. Журнал «Помісна Церква»;
4. Газета «Помісна Церква».

Загалом у 2019 / 2020 навчальному році професорсько-викладацьким складом КПБА опубліковано понад 100 статей.

Наукові та публічно-наукові заходи

15 вересня 2019 р. кафедра церковно-історичних і практичних дисциплін Київської православної богословської академії організувала круглий стіл, присвячений століттю призначення молодого вченого І. І. Огієнка (майбутнього митрополита Іларіона) міністром ісповідань Української Народної Республіки (УНР) в урядах Ісаака Мазепи та В'ячеслава Прокоповича.

23 вересня 2019 року Блаженніший Митрополит Київський і всієї України Епіфаній разом із ректором КПБА професором протоієреєм Олександром Трофимлюком і проректором із наукової роботи КПБА професором протоієреєм Віталієм Клосом взяли участь у засіданні круглого столу «Патріотизм і духовність у сучасній Україні» у Національному університеті біоресурсів і природокористування України.

1 жовтня 2019 року ректор Київської православної богословської академії протоієрей Олександр Трофимлюк відвідав Київський університет права, де взяв участь у круглому столі. Захід було присвячено 35-літньому ювілею наукової праці та 60-річчю від дня народження ректора Київського університету права НАН України Юрія Бошицького. Від імені Блаженнішого Митрополита Київського і всієї України Епіфанія отець Олександр вручив ювіляру орден архистратига Божого Михаїла.

11 жовтня 2019 року учасники тренінгової групи – Руслан Трегуб (Всеукраїнська громадська організація «Всеукраїнська рада

реанімації (ресусцитації) та екстреної медичної допомоги») і Андрій Шумейко (Громадське формування з охорони громадського порядку «Самооборона Обухівщини»), та лектори Ольга Вакулюк-Лукашук і Наталія Дідик (Громадська організація «Жіноча сила України») провели в КПБА тренінг з основ домедичної допомоги та першої психологічної допомоги.

22 жовтня в Київській православній богословській академії було розпочато дводенний семінар «Особливості душпастирської роботи в пенітенціарних установах при підготовці до звільнення засуджених».

22 жовтня з благословення ректора КПБА, проф. прот. Олександра Трофимлюка відбувся вечір пам'яті, присвячений видатному діячу УНР, випускнику КДА Олександру Гнатовичу Лотоцькому, який організував прот. Павло Мельник. В академічному храмі була відслужена панахида за спокій душі Олександра Гнатовича Лотоцького, яку очолив проректор із навчальної роботи проф. прот. Віталій Клос. Далі захід продовжився в навчальному корпусі КПБА, де настоятель парафії Ікони Божої Матері «Утамуй моя печалі» в м. Києві прот. Михайл Йосифчук прочитав відкриту лекцію в КПБА на тему: «Олександр Гнатович Лотоцький у боротьбі за автокефалію Української Православної Церкви».

23 жовтня у Київській православній богословській академії відбувся круглий стіл на тему: «Проблеми екології в контексті промислу Божого про світ та людину». Науковий захід було організовано кафедрою церковно-історичних та практичних дисциплін. У вступному слові завідувач кафедри церковно-історичних і практичних дисциплін КПБА, професор Святослав Михайлович Чокалюк звернув увагу на актуальність запропонованої теми круглого столу й закликав студентів Київської православної богословської академії (коли вони стануть на пастирське служіння) навчати парафіян зберігати навколишній світ, «тому що цей світ є творіння Боже, а діяльність людей у цьому світі є часом руйнівною».

У жовтні 2019 р. на кафедрі церковно-історичних і практичних дисциплін КПБА відбулось засідання Українського літургійного товариства.

20 листопада 2019 року в Київській православній богословській академії відбулася IX Міжнародна наукова конференція «Православ'я в Україні» присвячена 1050-річчю упокоєння святої рівноапостольної Ольги, великої княгині Русі-України, та 30-річчю з часу відродження Київської православної богословської ака-

демії. Співорганізатором наукового заходу виступили Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України та Національний заповідник «Софія Київська». Під час реєстрації кожен з учасників зміг безкоштовно отримати збірник за матеріалами конференції (понад 700 сторінок) та програму, які були надруковані з благословення Блаженнішого митрополита Київського і всієї України Епіфанія.

22 листопада 2019 року на запрошення ректора КПБА протоієрея Олександра Трофимлюка та з благословіння Блаженнішого Митрополита Київського і всієї України Епіфанія делегація ченців монастиря Кутлумуш Святої гори Афон відвідала Київську православну богословську академію. З лекцією про єдність виступив насельник монастиря отець Хризостом. Зустріч завершилася спільною світлиною на пам'ять та трапезою в академічній їдальні, яку благословив представник монастиря Кутлумуш при Священному Кіноті отець Філофей.

22 листопада у Київській православній богословській академії прочитав лекцію директор європейської філії Інституту глобальної і регіональної аналітики Ярослав Кіт (Монреаль). У своїй лекції пан Ярослав розповів, як знайти фінансування на майбутній проєкт (на прикладі організації літніх шкіл). У програмі 2-годинного воркшопу було порушено теми: де шукати кошти на гуманітарні проєкти, сильні і слабкі сторони заявок, опрацювання бюджету, розгляд конкретних успішних проєктів.

29 листопада 2019 року Київська православна богословська академія разом із Інститутом історії України НАН України, Національним музеєм історії України у Другій світовій війні. Меморіальний комплекс, Національним музеєм історії України, Національним військово-історичним музеєм України, Державним музеєм авіації України імені О. К. Антонова організували Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Українське військо: сучасність та історична ретроспектива», яка була приурочена до Дня Збройних Сил України. Представником від Київської православної богословської академії був проректор із наукової роботи, професор кафедри церковно-історичних і практичних дисциплін Київської православної богословської академії, доктор наук із богослів'я, професор, клірик академічного храму святого апостола і євангелиста Іоана Богослова протоієрей Віталій Володимирович Клос.

У листопаді 2019 р. з благословення ректора КПБА, проф. прот. Олександра Трофимлюка в актовій залі Київської православної богословської академії відбувся практичний семінар на

тему «Основи першої психологічної допомоги та першої медичної допомоги». Організатори заходу (викладач кафедри церковно-історичних і практичних дисциплін КПБА, психологи Ольга Вакулюк-Лукашук та Наталія Дідик (ГО «Жіноча сила України»)) поділилися психологічним досвідом й розповіли всім присутнім про ефективні методи допомогти собі й постраждалим у скрутній ситуації.

6 грудня в КПБА провели лекцію «Вплив соцмереж на особистість людини» викладач психології кафедри церковно-історичних і практичних дисциплін Ольга Вакулюк-Лукашук та Наталія Дідик (ГО «Жіноча сила України»). Лектори розповіли про роль соціальних мереж у сучасному житті. Пані Наталія вказала на необхідність бути пильним при розміщенні публікацій у себе на сторінці. Для наочності було представлено низку ситуацій, коли люди страждали через необачно висловлені неоднозначні думки.

9 грудня у залі засідань вченої ради Київської православної богословської академії почав свою роботу 4-денний семінар «Вступ до лікарняного капеланства». У заході взяли участь від вищого духовного закладу проректор з наукової роботи прот. Віталій Клос та доцент кафедри богослів'я, викладач прот. Павло Мельник. Із привітальним словом виступив проректор з наукової роботи прот. Віталій Клос та керівник управління соціального служіння ПЦУ капелан Сергій Дмитрієв. Учасники семінару розпочали розроблення уніфікованої програми підготовки капеланів в охороні здоров'я.

27 грудня 2019 р. у Київській православній богословській академії відбулося засідання спеціалізованої вченої К 26.892.01. Засідання очолив голова спецради доктор наук із богослів'я, професор, ректор КПБА протоієрей Олександр Трофимлюк.

27 січня 2020 року з благословення ректора академії прот. Олександра Трофимлюка в актовій залі Київської православної богословської академії на базі Науково студентського товариства імені митрополита Даниїла (Чокалюка) КПБА та клуб «Ерудит» школи № 235 ім. В. Чорновола м. Києва провели спільний захід, присвячений здобуттю автокефалії Українською Православною Церквою.

31 січня 2020 року у Національному заповіднику Софія Київська відбулася міжнародна наукова конференція «Київ – Константинопіль: до витоків Українського Православ'я». Науковий захід спільно з Київською православною богословською академією організували: Православна Церква України, Інститут

церковної історії Міністерство культури України Національний заповідник «Софія Київська» Національна Академія Наук України Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. Від КПБА участь у конференції з науковими доповідями взяли: ректор проф. прот. Олександр Трофимлюк, проректор з наукової роботи, проф. прот. Віталій Клос, вчений секретар КПБА, доц. прот. Сергій Колот.

Публічний лекторій КПБА

3 жовтня 2019 року з благословення ректора КПБА протоієрея Олександра Трофимлюка стартував черговий етап проєкту «Публічний лекторій КПБА». Загалом за звітний період у КПБА виступило 10 лекторів. А саме:

3 жовтня в Київській православній богословській академії лекцію прочитали Інна Шевель, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри міжнародних відносин, та Дар'я Лікарчук, кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин. Тема лекції: «Соціальний конфлікт як феномен соціокультурного пізнання та способи його врегулювання».

10 жовтня 2019 року з лекцією «Місце маркетингу в діяльності Церкви» до КПБА завітав кандидат педагогічних наук, доцент КНУКіМ Тарас Григорчук.

17 жовтня в Київській православній богословській академії лекцію прочитав Олег Покальчук, соціальний та військовий психолог, радник Національного інституту стратегічних досліджень.

31 жовтня в Київській православній богословській академії прочитав лекцію відомий український політик, Герой України, кандидат юридичних наук, доцент, генерал-лейтенант Григорій Омельченко. Лекція була присвячена темі «Україна і Православ'я в контексті світової цивілізації і загрози з боку Росії».

7 листопада в Київській православній богословській академії прочитав лекцію на тему «Новий рівень розуміння П'ятикнижжя. Загальні принципи та приклади» Пінхас Полонський – ізраїльський дослідник юдаїзму, популяризатор юдаїзму в середовищі російськомовних євреїв, який також опублікував багато популяризаторських книг та був головним редактором деяких видань.

14 листопада 2019 року в залі вченої ради Київської православної богословської академії із лекцією «Бухгалтерський облік і звітність релігійних організацій» виступив завідувач кафедри обліку та аудиту Економічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доцент Богдан Андрійович Засадний.

21 листопада 2019 року з темою доповіді «Юридичні аспекти створення та діяльності релігійних організацій» виступив юрист Юрій Гойда.

28 листопада 2019 року в актовій залі Київської православної богословської академії прочитав лекцію на тему «Релігії та релігійність білоруського суспільства» експерт програми «Міжнародна і внутрішня політика» Українського інституту майбутнього Ігор Тишкевич.

5 грудня 2019 року в Київській православній богословській академії прочитав лекцію протоієрей Андрій Пономаренко, настоятель храму Воскресіння Христового с. Олександрівка Дніпропетровської єпархії УПЦ, художник-іконописець, автор-упорядник методичних посібників з української транслітерації церковнослов'янських текстів «Послідування всенічної», «Послідування Літургії свт. Іоана Златоустого» і «Православний молитовник (сучасна редакція київського ізводу в українській транслітерації)». Лекція була присвячена темі «Мова Церкви: звернення до джерел. Досвід українського транслітерування церковнослов'янських текстів».

12 грудня 2019 р. в Київській православній богословській академії з лекцією «Юнгіанське прочитання текстів. На прикладі драматургії Лесі Українки» виступила сучасна українська письменниця та перекладачка Євгенія Кононенко.

Діяльність кафедр

Кафедри богослів'я та філологічних дисциплін

На кафедрі працює за індивідуальним планом роботи 27 викладачів, серед яких 10 професорів, 9 доцентів, 3 старших викладачі і 5 викладачів кафедри, з них 6 викладачів працюють на погодинній оплаті праці (4 професори і 2 викладачі):

1. прот. Ярослав Романчук, кандидат наук з богослів'я, доцент, професор кафедри, викладач Священного Писання Нового Завіту і біблієзнавства – завідувач кафедри;

2. дяк. Юрій Мигаль, кандидат наук з богослів'я, викладач Церковного читання, богослужбової практики – секретар кафедри;

3. митр. Епіфаній (Думенко), доктор наук з богослів'я, професор, професор кафедри;

4. Мирончук Олександр Якович, кандидат наук з богослів'я, кандидат філологічних наук, доцент, професор кафедри, викладач Української мови (за професійним спрямуванням), церковнослов'янської мови;

5. прот. Сергій Колот, кандидат наук з богослів'я, доцент, доцент кафедри, викладач Священного Писання Старого Завіту і зовнішніх церковних відносин;

6. архиеп. Євстратій (Зоря), кандидат наук з богослів'я, професор, професор кафедри, викладач Догматичного богослів'я (з поглибленим вивченням), систематичного богослів'я;

7. прот. Костянтин Лозінський, доктор наук з богослів'я, професор, професор кафедри, викладач Історії та богослів'я Римсько-Католицької Церкви, візантології;

8. прот. Петро Зинич, кандидат наук з богослів'я, професор, професор кафедри, викладач Святоотцівського богослів'я;

9. прот. Олег Маланяк, кандидат наук з богослів'я, професор, професор кафедри, викладач догматичного богослів'я;

10. прот. Володимир Сміх, кандидат наук з богослів'я, доцент, доцент кафедри, викладач апологетики, християнської філософії;

11. прот. Леонтій Никитенко, кандидат наук з богослів'я, доцент, доцент кафедри, викладач Священного Писання Нового Завіту, ісагогіки та текстології Нового Завіту і біблійного богослів'я;

12. прот. Сергій Цьома, кандидат наук з богослів'я, доцент, доцент кафедри, викладач основного богослів'я;

13. прот. Павло Мельник, кандидат наук з богослів'я, доцент, доцент кафедри, викладач Гомілетики, сучасного церковного проповідництва, морального богослів'я, місіології, пастирського служіння в умовах сучасності, керівник проповідницько-місіонерської практики;

14. прот. Олег Кожушний, кандидат наук з богослів'я, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри, викладач патрології, давньогрецької мови (за професійним спрямуванням), давньогрецької мови, історії церковної музики та церковної гімнографії;

15. прот. Олег Скарнє, кандидат наук з богослів'я, доцент, доцент кафедри, викладач біблійно-церковної археології; ісагогіки і текстології Старого Завіту;

16. прот. Володимир Тимошук, кандидат наук з богослів'я, старший викладач кафедри, викладач Священного Писання Старого Завіту і біблійної герменевтики;

17. протодияк. Петро Лопатинський, кандидат наук з богослів'я, викладач кафедри, викладач Академічної доброчесності та етики наукової діяльності, історії та богослів'я протестантських деномінацій, інтелектуальної власності, гомілетики;

18. дияк. Михайло Омелян, кандидат наук з богослів'я, старший викладач кафедри, викладач догматичного богослів'я (з по-

глибленим вивченням) (семінарські заняття) та систематичного богослів'я (з поглибленим вивченням) (семінарські заняття);

19. Конверський Анатолій Євгенович, доктор філософських наук, професор, академік НАН України, професор кафедри, викладач логіки;

20. Шевченко Віталій Володимирович, доктор філософських наук, професор, професор кафедри, викладач Філософії, історії філософії, актуальних проблем сучасної філософії (викладав у 1-му семестрі, звільнився за власним бажанням);

21. Присухін Сергій Іванович, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри, викладач Філософії, історії філософії, актуальних проблем сучасної філософії (викладав у 2-му семестрі);

22. Звонська Леся Леонідівна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри – викладач латинської мови, грецької мови, латинської мови (за професійним спрямуванням);

23. Бойко Алла Анатоліївна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри, викладач релігійної журналістики;

24. Москалюк Костянтин Олександрович, кандидат наук з богослів'я, доцент, доцент кафедри, викладач вступу до богослів'я (катехізис), богослів'я ікони, новітніх та нетрадиційних релігійних рухів;

24. Ткачова Віталіна Леонідівна, старший викладач кафедри, викладач англійської мови, англійської мови (за професійним спрямуванням) і англійської мови для науковців;

25. Юхно Анна Сергіївна, викладач кафедри, викладач англійської мови, англійської мови за професійним спрямуванням

26. Дрофяк Богдана Іоанівна, викладач кафедри, викладач української мови за професійним спрямуванням, церковнослов'янської мови;

27. Журкова Тетяна Вікторівна, викладач кафедри, викладач основ жестової мови.

За звітний період відбулося 12 засідань кафедри (3 у звичному форматі, 9 у форматі дистанційного засідання).

За звітний період на кафедрі працювала така кількість студентів:

66 студентів 1-го курсу КПБА,

47 студентів 3-го курсу

12 студентів 5-го курсу КПБА,

18 студентів 6-го курсу КПБА,

1 аспірант 1-го року навчання (Дідух Ростислав),

1 аспірант 2-го року навчання (Дроздович Максим)

За звітний період члени кафедри взяли участь у 6-х міжнародних та всеукраїнських конференціях, підготовлено та вида-

но 16 публікацій (статті у фахових виданнях України, тези наукових конференцій, підручники).

За звітний період члени кафедри брали участь у засіданням вченої ради КПБА, спеціалізованих вчених рад, приймальної комісії, засіданнях і роботі комісій Міністерства освіти і науки України, Національного агентства України із забезпечення якості вищої освіти.

Кафедра церковно-історичних і практичних дисциплін

На кафедрі працює 15 викладачів, серед них 4 професорів, 3 доценти, 4 старших викладачі і 2 викладачі:

1. Чокалюк Святослав Михайлович, кандидат наук із богослів'я, професор, викладач церковного права, канонічного права, догматичного богослів'я – завідувач кафедри;

2. Протоієрей Олександр Трофимлюк, доктор наук із богослів'я, професор, ректор та професор кафедри, викладач пастирського богослів'я;

3. Протоієрей Петро Бойко, кандидат наук із богослів'я, доцент, завідувач регентським відділенням, проректор із виховної роботи, викладач вступу до літургії (церковного уставу), літургії;

4. Протоієрей Віталій Клос, доктор наук з богослів'я, проректор з наукової роботи та професор кафедри, викладач джерелознавства та історіографії церковної історії, історії України, основ науково-дослідної роботи, історії української богословської освіти та думки;

5. Протоієрей Михаїл Лесюк, кандидат наук із богослів'я, доцент кафедри, викладач загальноцерковної історії;

6. Священик Іван Сидор, кандидат наук із богослів'я, інспектор, старший викладач кафедри, викладач історії орієнтальних Церков, правових та економічних основ діяльності парафій, актуальних питань сучасної релігійної етики, історії церковної музики і православної гімнографії;

7. Протодиякон Василь Дідора, кандидат наук із богослів'я, інспектор, старший викладач кафедри, викладач літургії, літургійного богослів'я, історичної літургії;

8. Протоієрей Андрій Дудченко, викладач історичної літургії;

9. Преловська Ірина Миколаївна, доктор церковно-історичних наук, доктор історичних наук, професор кафедри, викладач історії УПЦ, історії УПЦ у ХХ ст.;

10. Бакка Тамара Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри, викладач методики викладання богословських дисциплін у вищій школі;

11. Матвієнко Вероніка Василівна, старший викладач кафедри, викладач церковного співу;

12. Внукова Анна Андріївна, викладач правових та економічних основ діяльності парафій;

13. Ярмусь Микола Васильович, викладач новітніх інформаційних технологій, сучасного церковного законодавства, історії Помісних Церков;

14. Вержиківська Ольга Вікторівна, викладач психології, психології у вищій школі;

15. Олійников Валерій Андрійович, кандидат наук із богослів'я, старший викладач кафедри, викладач педагогіки, методології та організації наукових досліджень, методики викладання богословських дисциплін;

Упродовж звітнього періоду було проведено 16 засідань кафедри.

За звітний період кафедра організувала низку наукових і публічно-наукових заходів. Члени кафедри взяли участь у 6-х міжнародних та всеукраїнських конференціях, підготовлено і видано 11 публікацій (статті у фахових виданнях України, матеріалах конференцій, рецензії, відгуки на наукові роботи, методичні матеріали).

За звітний період члени кафедри брали участь у засіданнях вченої ради КПБА, спеціалізованих вчених рад, приймальної комісії, Інституту Церкви і суспільства.

Регентське відділення

Навчальний процес на регентському відділенні Київської православної богословської академії у 2019 / 2020 начальному році забезпечували 7 викладачів, а саме:

Матвієнко В. В. – завідувач відділення;

протоіерей Петро Бойко, кандидат наук із богослів'я доцент;

протоіерей Павло Мельник, кандидат наук із богослів'я, доцент;

дияк. Михаїл Омелян, кандидат наук із богослів'я, старший викладач;

Москалюк К. О., кандидат наук із богослів'я, доцент;

Олійников В. А., кандидат наук із богослів'я, старший викладач;

Клименко С. П., викладач.

Викладачі Регентського відділення КПБА у 2019 / 2020 навчальному році забезпечили викладання таких дисциплін:

Вступ до літургії (Церковний устав);

Літургіка;

Церковний спів;

Біблійна історія;
Вступ до богослів'я (катехизис);
Історія церковної музики та церковна гімнографія;
Загальноцерковна історія;
Церковне читання;
Церковнослов'янська мова;
Хор;
Вокал;
Гармонія і сольфеджіо;
Загальне диригування.

На відділенні функціонує хор «Оранта», який складається зі слухачів регентського відділення КПБА.

20 грудня 2019 року відбувся творчий вечір хору «Оранта» регентського відділення Київської православної богословської академії з концертною програмою «Христос ся рождає – славімо Його!».

Наукове студентське товариство імені митрополита Даниїла (Чокалюка)

Студентське наукове товариство ім. митрополита Даниїла (Чокалюка) засноване у 2011 році. Наставником товариства є кандидат наук із богослів'я, доцент протоієрей Павло Мельник. За звітний період відбулося 5 засідань Товариства. З благословення ректора КПБА, проф. прот. Олександра Трофимлюка в КПБА на базі студентського наукового товариства імені митрополита Даниїла (Чокалюка) розпочато проведення богословських студій, на яких аспіранти та магістранти духовної школи здійснювали апробації своїх наукових робіт.

Варте відзначення

5 вересня 2019 р. з благословення ректора Київської православної богословської академії професора протоієрея Олександра Трофимлюка хор Київської православної богословської академії взяв участь у Третньому Київському міжнародному літературно-музичному конкурсі-фестивалі «Причал на Поштовій» Тетяни Кудінової, який відбувся в приміщенні Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого.

9 вересня 2019 року ректор Київської православної богословської академії професор протоієрей Олександр Трофимлюк зустрівся з делегацією Національного університету біоресурсів і природокористування України у складі проректора з навчальної і виховної роботи університету Сергія Кваши, завідува-

ча кафедри анатомії, гістології і патоморфології тварин Олега Мельника та випускника агрономічного факультету, голови фермерського господарства «РОМ» Миколи Рака. Сторони обговорили продовження співпраці між закладами вищої освіти та запланували проведення спільних науково-просвітних заходів у 2019 / 2020 навчальному році.

Громадська рада з питань співпраці з Церквами та релігійними організаціями при Міністерстві освіти і науки України 18 вересня 2019 року обговорила заходи з протидії булінгу в закладах освіти та забезпечення духовно-морального виховання у системі закладів позашкільної освіти. З благословіння Блаженнішого Митрополита Київського і всієї України Епіфанія у засіданні взяли участь ректор Київської православної богословської академії, голова Управління духовної освіти і богословської науки Православної Церкви України протоієрей Олександр Трофимлюк та проректор з навчальної роботи Київської православної богословської академії Олександр Мирончук.

24 вересня 2019 року Блаженніший Митрополит Київський і всієї України Епіфаній із ректором Київської православної богословської академії професором протоієреем Олександром Трофимлюком зустрілись із ректором Київського університету права Національної академії наук України Юрієм Бошицьким. Під час спілкування йшлося про питання, що становлять спільний інтерес. Зокрема, було обговорено перспективи подальшої взаємодії та співробітництва. Сторони погодили спільну роботу над оновленим виданням «Енциклопедії канонічного права», проведення круглого столу «Право і духовність», а також повнення угоди про співпрацю між Київською православною богословською академією та Київським університетом права.

1–2 жовтня 2019 року викладач кафедри церковно-історичних і практичних дисциплін КПБА Анна Внукова взяла участь у проекті «Youth in inter (faith dialogue)», що відбувся у вересні 2019 року в німецькому місті Франкфурті-на-Майні. Учасникам з Італії, Турції, Болгарії, Йордану, Португалії та Німеччини українська команда розповіла про процес отримання ПЦУ Томоса про автокефалію, презентувала діяльність КПБА та Інституту Церкви і суспільства, що діє при КПБА. Також на прикладі ВРЦіРО було проілюстровано ефективну співпрацю релігійних організацій в Україні.

3 жовтня 2019 року викладач Київської православної богословської академії Анна Внукова взяла участь у Форумі мережі ЄС та Єврошколи. Захід організувало Представництво ЄС в

Україні з метою консолідації колишніх учасників молодіжних програм, обмінів та єврошкіл з метою залучення їх до майбутніх проєктів ЄС. Форум урочисто відкрив новий посол ЄС в Україні Матті Маасікас, який представив власне бачення розвитку відносин між Україною та ЄС, а також залучення активної молоді до спільних міжнародних проєктів. Також учасників привітали міністр освіти і науки України Ганна Новосад, заступник міністра культури, молоді та спорту України Олександр Ярема та інші гості. На заході були презентовані нові проєкти ЄС в Україні та окреслені шляхи їх реалізації.

8 жовтня 2019 року у залі засідань вченої ради Київської православної богословської академії відбулося робоче зібрання Управління духовної освіти і богословської науки Православної Церкви України, утворене рішенням Священного синоду 5 лютого 2019 року. Засідання очолив голова Управління, ректор КПБА професор протоієрей Олександр Трофимлюк.

21 листопада 2019 р. у стінах міністерства відбулося засідання Громадської ради при МОЗ України з питань співпраці з Всеукраїнською Радою Церков і релігійних організацій (ВРЦіРО), до складу якої входять представники православних, греко- і римо-католицьких, євангельсько-протестантських, а також іудейських і мусульманських спільнот. У заході брав участь проректор із наукової роботи Київської православної богословської академії, д. н. із богосл., проф. прот. Віталій Клос.

26 листопада 2019 року з благословення ректора КПБА, проф. прот. Олександра Трофимлюка в актовій залі Київської православної богословської академії на базі Науково студентського товариства ім. Митрополита Даниїла (Чокалюка) відбувся фестиваль української пісні. Участь брали студенти денної та заочної форми навчання, слухачі регентського відділення КПБА.

У грудні 2019 року кафедру церковно-історичних і практичних дисциплін КПБА відвідали митрополит Гальський Еммануїл та архієпископ Памфільський Даниїл. На зустрічі обговорено робочі моменти публікації матеріалів Об'єднаного Собору.

5 лютого 2020 року ректор Київської православної богословської академії професор протоієрей Олександр Трофимлюк та ректор Київського національного університету імені Тараса Шевченка академік Леонід Губерський підписали договір про співпрацю в сфері підготовки кадрів, у здійсненні спільних наукових, навчальних і дослідницьких проєктів. Договір передбачає проведення наукових конференцій, семінарів, круглих столів, навчальних та соціокультурних заходів, розроблення й

реалізацію спільних освітніх та наукових проєктів, співпрацю у сфері підготовки фахівців тощо. У церемонії підписання взяли участь проректори з наукової та виховної роботи Київської православної богословської академії протоієрей Віталій Клос та протоієрей Петро Бойко, декан філософського факультету КНУ академік Анатолій Конверський і заступник декана з навчальної роботи філософського факультету КНУ професор Лариса Комаха.

19 червня 2020 року Блаженніший Митрополит Київський і всієї України Епіфаній звершив освячення новообладнаної спортивної кімнати для студентів Київської православної богословської академії. На події були також присутні ректор академії професор протоієрей Олександр Трофимлюк, проректор з виховної роботи протоієрей Петро Бойко, викладачі та благодійники, які посприяли в оснащенні й ремонті кімнати. Після молитви Предстоятель помісної Української Православної Церкви відзначив благодійників церковними нагородами.

2 липня 2020 року на підставі рішення Атестаційної колегії МОН України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України за № 886 від 02. 07. 2020 року, друковане періодичне видання Київської православної богословської академії «Труди Київської Духовної Академії» включене до переліку наукових фахових видань України категорії «Б».